A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2008. március 6.*

A C-287/06–C-292/06. sz. egyesített ügyekben,

az EK 234. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelmek tárgyában, amelyeket a Verwaltungsgericht Köln (Németország) a Bírósághoz 2006. július 3-án érkezett, 2006. április 28-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Deutsche Post AG** (C-287/06, C-288/06 és C-291/06),

a **Magdeburger Dienstleistungs- und Verwaltungs GmbH (MDG)** (C-289/06),

a **Marketing Service Magdeburg GmbH** (C-290/06),

a **Vedat Deniz** (C-292/06)

és

a **Bundesrepublik Deutschland**

között,

* Az eljárás nyelve: német.

a **Marketing Service Magdeburg GmbH** (C-287/06),

a **Citipost Gesellschaft für Kurier- und Postdienstleistungen mbH** (C-288/06),

a **Deutsche Post AG** (C-289/06, C-290/06 és C-292/06),

valamint

a **Magdeburger Dienstleistungs- und Verwaltungs GmbH (MDG)** (C-291/06)

részvételével

folyamatban lévő eljárásokban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: P. Jann tanácselnök (előadó), A. Tizzano, A. Borg Barthet, M. Ilešič és E. Levits bírák,

főtanácsnok: M. Poiares Maduro,
hivatalvezető: Fülöp B. tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2007. szeptember 13-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a Deutsche Post AG képviseletében J. Sedemund és S. Gerstner Rechtsanwälte,

– a Marketing Service Magdeburg GmbH, a Citipost Gesellschaft für Kurier- und Postdienstleistungen mbH és a Magdeburger Dienstleistungs- und Verwaltungs GmbH (MDG) képviseletében C. Freiherr von Ulmenstein Rechtsanwalt,

– V. Deniz képviseletében T. Brach Rechtsanwalt,

– a német kormány képviseletében M. Lumma, meghatalmazotti minőségben, segítője: T. Lübbig Rechtsanwalt,

– a belga kormány képviseletében A. Hubert, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Közösségek Bizottsága képviseletében G. Braun és K. Simonsson, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek az EK 47. cikk (2) bekezdése és az EK 95. cikk, valamint a 2002. június 10-i 2002/39/EK parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL L 176., 21. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 4. kötet, 316. o.) módosított, a közösségi postai szolgáltatások belső piacának fejlesztésére és a szolgáltatás minőségének javítására vonatkozó közös szabályokról szóló, 1997. december 15-i 97/67/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 1998. L 15., 14. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 3. kötet, 71. o., a továbbiakban 97/67 irányelv) 7. cikke (1) bekezdésének és 12. cikke ötödik francia bekezdésének értelmezésére irányulnak.

2 E kérelmeket egyrészt a Deutsche Post AG (a továbbiakban: Deutsche Post), mint a németországi egyetemes postai szolgáltató, valamint másrészt a Magdeburger Dienstleistungs- und Verwaltungs GmbH (MDG), a Marketing Service Magdeburg GmbH és a Vedat Deniz (a továbbiakban: érintett közvetítők) és a Bundesrepublik Deutschland között a Bundesnetzagenturnak (szövetségi hálózati ügynökség, a továbbiakban: BNA) az említett közvetítők számára a Deutsche Post postai hálózatán annak részszolgáltatásaihoz való hozzáférés megadásáról és ennek feltételeiről szóló határozatai tárgyában indult peres eljárás keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

A közösségi szabályozás

3 A 97/67 irányelv elindította a postai szolgáltatások piaca fokozatos liberalizálásának folyamatát. A 2002/39 irányelv (2) preambulumbekezdése alapján a 97/67 irányelv „közösségi szintű szabályozási keretet hozott létre a postai ágazat számára, amely olyan intézkedéseket foglal magában, mint az egyetemes szolgáltatás biztosítása, felső határok megállapítása azokra a postai szolgáltatásokra vonatkozóan, amelyeket a tagállamok egyetemes szolgáltatójuknak (szolgáltatóiknak) tarthatnak fenn, hogy megőrizzék az egyetemes szolgáltatást, és ütemterv meghatározása a piacnak a verseny számára való további megnyitásáról szóló döntések meghozatalára, azzal a céllal, hogy megteremtsék a postai szolgáltatások közös piacát".

4 A 2002/39 irányelv követi ezt a liberalizációt, és a (14), valamint (24) preambulumbekezdése alapján felállítja a levélpostai küldemények piacának fokozatos és ellenőrzött megnyitását meghatározó ütemtervet, amely a 2009-es időpontban jelöli meg a postai szolgáltatások belső piaca teljes megvalósításának határidejét.

5 A 97/67 irányelv 2. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Ennek az irányelvnek a céljaira a következő meghatározások alkalmazandók:

1) postai szolgáltatások: olyan szolgáltatások, amelyek postai küldemények gyűjtését, feldolgozását, szállítását és kézbesítését foglalják magukban;

2) nyilvános postai hálózat: az a szervezeti rendszer és mindennemű forrás, amelyet az egyetemes szolgáltatásnyújtó(k) különösen a következő célokból vesz(nek) igénybe:

– az egyetemes szolgáltatási kötelezettséggel érintett postai küldemények gyűjtése a hozzáférési pontokról az egész területen,

– ezeknek a küldeményeknek a postai hálózati hozzáférési pontról a feldolgozó központba történő eljuttatása és kezelése,

– a küldeményeken feltüntetett címekre történő kézbesítése;

3) hozzáférési pontok: fizikai eszközök, beleértve a közönség számára a közforgalmi útvonalon vagy az egyetemes szolgáltatásnyújtó helyiségeiben biztosított levélgyűjtő szekrényeket, ahol az ügyfelek a nyilvános postai hálózatban postai küldeményeket helyezhetnek el;

4) gyűjtés [helyesen: felvétel]: a hozzáférési pontokon feladott postai küldemények összegyűjtési művelete;

[…]”

6 Az egyetemes postai szolgáltató(k) részére fenntartható szolgáltatásokkal kapcsolatban a 97/67 irányelv 7. cikke (1) bekezdésének első, harmadik és negyedik albekezdése a következőket írja elő:

„Az egyetemes szolgáltatás biztosításához szükséges mértékben a tagállamok továbbra is fenntarthatnak szolgáltatásokat az egyetemes szolgáltató(k) részére. Az ilyen szolgáltatások a belföldi levélküldemények és a külföldről érkező, belföldre szóló küldemények felvételére, feldolgozására, továbbítására és kézbesítésére korlátozódnak, függetlenül attól, hogy a kézbesítés soron kívüli, vagy sem, a következő tömeg- és díjhatárok között. A tömeghatár 2003. január 1-jétől 100 gramm, 2006. január 1-jétől pedig 50 gramm. E tömeghatárok 2003. január 1-jétől nem alkalmazhatók, ha az ár legalább a leggyorsabb szabványkategória első tömegosztályában a levélküldeményre vonatkozó közszolgáltatói díj háromszorosa, 2006. január 1-jétől kezdve pedig legalább e díj két és félszerese.

[…]

Az egyetemes szolgáltatás biztosításához szükséges mértékben a címzett reklámküldemény ugyanazon tömeg- és díjhatárokon belül továbbra is fenntartható.

Az egyetemes szolgáltatás biztosításához szükséges mértékben, például ha a postai tevékenységek egyes ágazatait már liberalizálták, vagy a tagállambeli postai szolgáltatások egyedi jellemzői miatt a külföldre szóló levélküldemény ugyanazon tömeg- és díjhatárokon belül továbbra is fenntartható."

7 A 97/67 irányelv 9. és 10. cikkei meghatározzák a fenn nem tartott szolgáltatásokat szabályozó feltételeket. E tekintetben általános engedélyeket és egyedi jogosítványokat [helyesen: engedélyeket] ír elő a versenytárs vállalkozások számára.

8 Az említett irányelv 11. cikke értelmében:

„Az Európai Parlament és a Tanács a Bizottság javaslata és a [EK-]Szerződés 57. cikkének (2) bekezdése, 66. és 100a. cikke alapján eljárva meghozza azokat a harmonizációs intézkedéseket, amelyek annak biztosításához szükségesek, hogy a felhasználók és az egyetemes szolgáltató(k) a postai hálózathoz olyan feltételekkel férjenek hozzá, amelyek áttekinthetők, és megkülönböztetéstől mentesek."

9 A díjazás egyetemes postai szolgáltató által betartandó alapelveivel kapcsolatban ugyanezen irányelv 12. cikkének negyedik és ötödik francia bekezdése kötelezi a tagállamokat, hogy tegyenek lépéseket annak biztosítására, hogy az egyetemes szolgáltatás részét képező egyes szolgáltatások díjai megfeleljenek az átláthatóság és hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének.

A nemzeti szabályozás

10 A 97/67 irányelvet a német jogrendbe a később módosított, postáról szóló 1997. december 22-i törvény (Postgesetz, BGBl. 1997. I., 3294. o., a továbbiakban: postatörvény) ültette át. E törvény értelmében a Deutsche Post az ezen irányelv 7. cikkének értelmében vett egyetemes postai szolgáltató. Ugyanezen irányelv 22. cikke értelmében a BNA a német szabályozó hatóság.

11 A postatörvény 51. §-a az egyrészt az egyetemes postai szolgáltatónak, és másrészt a más versenytárs vállalkozásoknak nyújtandó engedélyekkel kapcsolatban a következőket írja elő:

„(1) 2007. december 31-ig a Deutsche Postnak […] kizárólagos joga van az egyenként 50 grammnál kisebb tömegű és a legalsó tömegkategóriának megfelelő levélküldeményekre alkalmazandó árnál két és félszer kisebb egységáru postai küldemények és címmel ellátott katalógusok üzletszerű szállítására (kizárólagos törvényi engedély). Az első mondat nem alkalmazandó a következőkre:

[…]

5. aki a feladó megbízásából a levélküldeményt a feladónál felveszi a Deutsche Post […] legközelebbi felvevőhelyén, vagy ugyanazon helységen belül a Deutsche Post […] más felvevőhelyén történő elhelyezés céljából;

[…]”

12 A versenytárs vállalkozások bizonyos feltételek mellett szintén kérhetik az egyetemes postai szolgáltatót arra, hogy részben nyissa meg számukra szállítási szolgáltatásaihoz való hozzáférést. E tekintetben a postatörvény 28. §-ának (1) bekezdése a következőket írja elő:

„Ha az engedély jogosultja erőfölényben van az engedélyköteles postai szolgáltatások piacán, szállítási szolgáltatásainak egy részét – amennyiben arra

kérelem irányul – e piacon külön-külön fel kell ajánlania, ha az számára gazdasági szempontból elfogadható. Más postai szolgáltatóval szemben az első mondat értelmében vett kötelezettség csak akkor áll fenn, ha a kérelmező vállalkozás nem rendelkezik erőfölénnyel, és ha a verseny másképp e piacon vagy más piacon torzulna. Az engedély jogosultja elutasíthatja a részszolgáltatást, ha az veszélyeztetné a létesítményeinek helyes működését vagy az üzemi biztonságot, vagy ha adott esetben nem rendelkezik többé a kérelmezett szolgáltatás nyújtásának képességével."

Az alapügyek és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

13 Az érintett közvetítők a postai szolgáltatások ágazatában működő magánvállalkozások. A postatörvény 51. §-a (1) bekezdése második mondatának ötödik pontjában említett engedéllyel rendelkeznek, amely rendelkezés engedélyezi a feladó megbízásából a feladónál felvett és a Deutsche Post legközelebbi felvevőhelyén, vagy ugyanazon helységen belül a Deutsche Post más felvevőhelyén elhelyezett levélküldemények szállítását.

14 A Deutsche Post, vagyis a németországi egyetemes postai szolgáltató által bevezetett postai szállítási rendszer a következőképpen szervezett: a feladó által a postai levélszekrényben vagy a postafiókoknál elhelyezett küldeményt összegyűjtik, és a feladóhoz legközelebbi „postai központhoz" (belső kézbesítő egység, amely általában nem nyilvános) szállítják, ahol a küldeményt először a rendeltetési hely szerinti postai körzetek és formátum szerint előválogatják. A küldeményt a címzetthez legközelebbi postai központhoz szállítják, ahol megtörténik a készreválogatás, és végül kézbesítik a címzetthez.

15 A BNA a 2000. szeptember 15-i határozatával arra kötelezte a Deutsche Postot, hogy azon üzleti ügyfelek számára, akik maguk bizonyos előkészítő műveleteket végeznek, vagyis rendeltetési hely szerinti postai körzetek és formátum szerint előválogatott postai küldeményekből meghatározott legkisebb mennyiséget közvetlenül a kimenő végponti postai központban postára adnak, különleges díjat számítson fel. Az említett különleges díjakat felvették a Deutsche Post általános szerződési feltételei közé.

16 2001. június 27-én a Vedat Deniz felkérte a Deutsche Postot, hogy a postatörvény 28. §-a értelmében számára részszolgáltatási ajánlatot tegyen. Ez a kérelem többek között arra a lehetőségre vonatkozott, hogy a Deutsche Post üzleti ügyfeleivel szemben alkalmazott különleges díjakért egy postai központban elhelyezhesse az üzletszerűen, saját neve alatt különböző ügyfeleknél gyűjtött, csoportosított és előválogatott nagy mennyiségű postai küldeményeket.

17 Mivel a Deutsche Post elutasította, hogy ilyen ajánlatot tegyen a Vedat Deniznek, ez utóbbi a BNA-hoz fordult, hogy az határozza meg a részszolgáltatásokhoz való hozzáférés feltételeit. Ez utóbbi 2001. szeptember 5-i határozatával elutasította Vedat Deniz kérését, mivel megállapította, hogy a postatörvény 51. §-a (1) bekezdése második mondatának 5. pontja alapján megadott engedély nem jogosítja fel tulajdonosát a postai küldemények szállítási láncához kapcsolódó részszolgáltatások nyújtására.

18 2001. október 10-én a Vedat Deniz az elutasító határozat ellen keresetet nyújtott be a kérdést előterjesztő bíróság előtt.

19 Pár évvel később a Bundeskartellamt (német szövetségi versenyhatóság) a 2005. február 11-i határozatában megtiltotta a Deutsche Post számára, hogy a közvetítők részszolgáltatásokhoz való hozzáférését megtagadja, ha ezt a hozzáférést és

a díjengedményeket egyrészt a csoportos feladást igénybevevő ügyfelek számára az „ügyfelek részszolgáltatási szerződései" keretében és a kizárólagos engedély tömeg- és díjhatáraitól függetlenül nyújtja, valamint másrészt az ügyfelek postájának gyűjtését végző közvetítők számára „a versenytársak részszolgáltatási szerződései" keretében a levélküldemények kézbesítését a tömeg- és díjkorlátait meghaladóan biztosítja.

20 A Bundeskartellamt említett határozatát követően az érintett közvetítők felhívták a Deutsche Postot, hogy számukra részszolgáltatási ajánlatot tegyen olyan küldeményekre vonatkozóan, amelyeket ügyfeleiknek szállítanak olyan díjakért, amelyek megegyeznek a Deutsche Post által ügyfeleivel szemben alkalmazott díjakkal.

21 Pár héttel később az említett közvetítők kérték a BNA-t, hogy állapítsa meg az említett részszolgáltatásokhoz való hozzáférés feltételeit. Indokolásul előadták, hogy a Deutsche Post őket hátrányosan megkülönbözteti, mivel velük szemben nem ugyanazokat a díjakat alkalmazza, mint amelyeket az e társaság ügyfeleivel szemben alkalmaz.

22 2005. október 24-i határozatával a BNA a kérelmeknek részben helyt adott annyiban, hogy a Deutsche Postot többek között arra kötelezte, hogy a közvetítőknek az üzletszerűen ezzel foglalkozó közvetítőkkel szemben alkalmazott általános szerződési feltételekkel biztosítsa a postai központokhoz való hozzáférést. A határozatot annak fenntartásával hozták, hogy az visszavonható, ha a Bundeskartellamt határozatát a fellebbezési eljárásban, vagy az Európai Közösségek Bizottsága által hozott határozat, illetve az Elsőfokú Bíróság vagy az Európai Közösségek Bírósága által hozott ítélet alapján hatályon kívül helyezik.

23 Az érintett közvetítők – a Vedat Deniz kivételével – és a Deutsche Post különböző okokból a BNA említett határozatai ellen keresetet nyújtottak be a kérdést előterjesztő bíróság előtt.

24 A Verwaltungsgericht Köln, mivel kétségei voltak a 97/67 irányelv 12. cikke ötödik francia bekezdésének az ugyanezen irányelv 7. cikkével összefüggésben történő értelmezésével kapcsolatban, úgy határozott, hogy felfüggeszti az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő, a C-287/06–292/06. sz. ügyekben megegyező kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Az EK 47. cikknek (2) bekezdését a 95. cikkel összefüggésben, a […] 97/67/EK irányelv 12. cikkének ötödik francia bekezdésével összefüggésben, ugyanezen irányelv 7. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben úgy kell-e értelmezni, hogy ha az egyetemes szolgáltató különleges díjat alkalmaz azon üzleti ügyfelekre, amelyek a postai küldeményeket a postai központban előválogatva adják postára, akkor az egyetemes szolgáltató köteles ugyanezen különleges díjat alkalmazni olyan vállalkozásokkal szemben is, amelyek a postai küldeményeket a feladónál felveszik, és ugyanazon postai végponton, ugyanolyan feltételekkel, előválogatva adják postára, mint ezen üzleti ügyfelek, anélkül, hogy az egyetemes szolgáltató ezt arra tekintettel megtagadhatná, hogy az egyetemes szolgáltatás nyújtására az egyetemes szolgáltató köteles?”

25 A Bíróság elnöke a 2006. október 31-i végzésével az írásbeli és a szóbeli szakasz lefolytatása, valamint az ítélethozatal céljából egyesítette a C-287/06–C-292/06. sz. ügyet.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

26 Kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság azt szeretné tudni, hogy a 97/67 irányelvet úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes, hogy azon vállalkozásoknak, amelyek a postai küldeményeket több feladótól üzletszerűen és saját nevükben gyűjtik össze, megtagadják azon különleges díjak kedvezményét, amelyet a nemzeti egyetemes postai szolgáltató kizárólagos engedélyének területén az üzleti ügyfeleivel szemben az előválogatott küldemények minimális mennyiségének a központi postáin történő elhelyezésért alkalmaz.

27 Először is a különleges díjakkal kapcsolatban emlékeztetni kell arra, hogy a 97/67 irányelv 12. cikkének ötödik francia bekezdése kifejezetten előírja, hogy „[a] tagállamok lépéseket tesznek annak biztosítására, hogy az egyetemes szolgáltatás részét képező egyes szolgáltatások díjai megfeleljenek a következő elveknek:

[…]

– ha az egyetemes szolgáltató különdíjakat alkalmaz például a vállalkozások, csoportos feladást igénybe vevő ügyfelek és különböző ügyfelek postájának gyűjtését végző közvetítők esetében, az átláthatóság és a megkülönböztetésmentesség elvét kell alkalmaznia a díjakra és a kapcsolódó feltételekre egyaránt. A díjak megállapításánál tekintetbe kell venni az egyedi postai küldemények felvétele, továbbítása, feldolgozása és kézbesítése tekintetében minden lehetséges szolgáltatást magában foglaló standard szolgáltatáshoz képest elmaradó költségeket, és a díjak – csakúgy, mint a kapcsolódó feltételek – egyenlően alkalmazandók mind a különböző harmadik személyek közötti viszonylatban, mind a harmadik személyek és az egyenértékű szolgáltatásokat nyújtó egyetemes szolgáltatók közötti viszonylatban. Minden ilyen díjat elérhetővé kell tenni az olyan magánügyfelek számára is, akik hasonló feltételek mellett postáznak küldeményeket.”

28 E rendelkezésből világosan látszik, hogy ha egy egyetemes postai szolgáltató különleges díjakat alkalmaz, azokat az átláthatóság és a hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének a tiszteletben tartása céljából egyformán kell alkalmazni, különösen a harmadik személyek közötti viszonylatban. Így a Deutsche Post és a német kormány érvelésével szemben, amennyiben a szolgáltató az üzleti ügyfelekre és/vagy a csoportos feladást igénybevevő ügyfelekre különleges díjakat alkalmaz, a különböző ügyfelek postájának gyűjtését végző közvetítőkkel szemben is ugyanazon feltételek mellett ugyanazon díjakat kell alkalmazni.

29 Ezt a megállapítást nem kérdőjelezheti meg a Deutsche Post és a német kormány azt bizonyítani szándékozó érvelése, hogy a 97/67 irányelv 12. cikke ötödik francia bekezdése nem követeli meg, hogy az érintett közvetítőket és az egyetemes postai szolgáltató üzleti ügyfeleit egyenlő elbánásban részesítsék.

30 E tekintetben a Deutsche Post és a német kormány először is azzal érvelnek, hogy az érintett közvetítők által történő felvételi, továbbítási és feldolgozási tevékenység azon területhez tartozik, amely a 97/67 irányelv 7. cikkének (1) bekezdése alapján fenntartható, és amelyet tulajdonképpen a német jogalkotó a közérdek céljából a Deutsche Post számára 2007. december 31-ig fenntartott. Következésképpen ezek a közvetítők nem jogosultak azon szolgáltatások nyújtására, amelyek tekintetében a különleges díjak alkalmazását kérik. Ezzel szemben az üzleti ügyfelek az ugyanazon irányelv (21) preambulumbekezdése értelmében „saját kézbesítők", és ezért nem avatkozhatnak be a Deutsche Post kizárólagos engedélyének területébe.

31 Meg kell jegyezni, hogy a 97/67 irányelv 7. cikke (1) bekezdésének első albekezdése alapján a tagállamok az egyetemes szolgáltatás biztosításához szükséges mértékben tömeg- és díjhatárok között továbbra is fenntarthatnak szolgáltatásokat az egyetemes szolgáltató(k) részére. Az ilyen szolgáltatások a belföldi levélküldemények és a külföldről érkező, belföldre szóló küldemények felvételére, feldolgozására, továbbítására és kézbesítésére korlátozódnak. Az említett (1) bekezdés harmadik és negyedik albekezdése alapján az egyetemes szolgáltatás biztosításához szükséges mértékben a reklámküldemény és a külföldre szóló levélküldemény az e bekezdésben meghatározott tömeg- és díjhatárokon belül továbbra is fenntarthatók.

32 Azonban ahogy a 97/67 irányelv 7. cikke (1) bekezdése első albekezdésének második mondatából kitűnik, az egyetemes postai szolgáltatónak fenntartható szállítási lánc csak a felvétellel kezdődik. Ezen irányelv 2. cikkének 4. pontja értelmében „gyűjtés" [helyesen: „felvétel"] a hozzáférési pontokon feladott postai küldemények összegyűjtési művelete, amelyeket ugyanezen cikk 3. pontja a következőképpen határoz meg: „fizikai eszközök, beleértve a közönség számára a közforgalmi útvonalon vagy az egyetemes szolgáltatásnyújtó helyiségeiben biztosított levélgyűjtő szekrényeket, ahol az ügyfelek a nyilvános postai hálózatban postai küldeményeket helyezhetnek el".

33 Márpedig meg kell állapítani, hogy az olyan fizikai eszközök, mint a Deutsche Post központi postái, az említett 2. cikk 3. pontja értelmében vett hozzáférési pontoknak minősülnek. Bizonyos ugyanis, hogy e társaság üzleti ügyfelei postai küldeményeiket elhelyezhetik az e társaság által fenntartott nyilvános postai hálózatban. A Deutsche Post érvelésével ellentétben annak a kérdésnek, hogy maguk az üzleti ügyfelek által vagy az ő nevükben teljesített részszolgáltatások a küldemények postai központokban való elhelyezéséig tekinthetők-e „saját kézbesítésnek", vagy sem, nincs jelentősége e tekintetben.

34 Továbbá ahogy a német kormány az írásbeli észrevételeiben megjegyzi, a Deutsche Post kizárólagos engedélyének területén kívül a postatörvény alapján ez utóbbi versenytársai is hozzáférnek a postai központokhoz és a részszolgáltatásokért kapott díjengedményekhez. Egy ilyen hozzáférés szükségesnek tűnik, mivel – ahogy a Vedat Deniz az írásbeli észrevételeiben meghatározza, anélkül hogy e ponton cáfolták volna – a Deutsche Post levélszekrényei vagy postafiókjai túl kicsik ahhoz, hogy azokban nagy mennyiségű küldeményeket el lehessen helyezni vagy fel lehessen dolgozni.

35 Ezért meg kell állapítani, hogy az olyan tevékenység, mint a postai küldemények különböző feladóknál történő gyűjtése, azok előválogatása és az olyan hozzáférési pontokhoz való szállítása, mint a Deutsche Post postai központjai, nem tartozik a 97/67 irányelv 7. cikkének (1) bekezdése alapján fenntartható terület alá. Ennek következtében erre a rendelkezésre nem lehet hivatkozni az érintett közvetítők attól eltérő bánásmódjának indoklásaként, mint amelyben az említett társaság üzleti ügyfelei részesülnek.

36 A Deutsche Post és a német kormány azonban azzal érvel, hogy annak a lehetővé tétele, hogy a közvetítők hozzáférjenek a postai központokhoz és valamely részszolgáltatásnak megfelelő díjengedményekhez olyan postai küldemények esetében, amelyek tömegük és áruk tekintetében e társaság kizárólagos engedélyének területe alá tartoznak, veszélyeztetné annak pénzügyi egyensúlyát. E közvetítők ugyanis így egy olyan jövedelmező ügyfélkörnek, vagyis azon vállalkozásoknak, amelyektől valamennyi küldemény 80%-a származik, felajánlanák az egész postai szállítási láncot, mégpedig a Deutsche Post díjainál alacsonyabb díjakért. A költségesebb szolgáltatások, többek között a vidéki területeken történő kézbesítés esetén az említett közvetítők, mint alvállalkozók, folyamodhatnának az egyetemes postai szolgáltató szolgáltatásaihoz, amely köteles lenne teljes üzemi és személyzeti struktúráját fenntartani.

37 E tekintetben elég megjegyezni, hogy a 97/67 irányelv 12. cikkének ötödik francia bekezdése alapján a különleges díjak „megállapításánál tekintetbe kell venni az egyedi postai küldemények felvétele, továbbítása, feldolgozása és kézbesítése tekintetében minden lehetséges szolgáltatást magában foglaló standard szolgáltatáshoz képest elmaradó költségeket”. Az említett díjakat ezért meg lehet olyan módon határozni, hogy azok az egyetemes szolgáltatáshoz kapcsolódó különleges költségeket magukban foglalják, és a szokásos díjaktól csak annyiban különböznek, hogy a ténylegesen megspórolt költségeket levonják az utóbb említett díjakból úgy, hogy a különleges díjak megadása nem érinti az egyetemes postai szolgáltató pénzügyi egyensúlyát.

38 Így ha bebizonyosodna, hogy jelenleg csak a Deutsche Post üzleti ügyfeleinek biztosított díjengedmények nyújtása azzal jár, hogy az említett díjengedmények a megspórolt költségeket meghaladják, e társaság ezt a díjengedményt valamennyi kedvezményezett tekintetében szükség szerint szabadon csökkenthetné.

39 Ezenkívül vitathatatlan, hogy a postai küldemények kézbesítése, amely az egyetemes postai szolgáltató kizárólagos engedélyének területe alá tartozik, főszabály szerint továbbra is e szolgáltató számára marad fent, és hogy a jelenleg a Deutsche Post által az üzleti ügyfeleinek az előválogatott küldemények minimális mennyiségének a postai központokban való elhelyezéséért nyújtott díjengedmények 3% és legfeljebb 21% között mozognak.

40 A Deutsche Post és a német kormány ezenkívül azzal érvelnek, hogy a 97/67 irányelv 12. cikkének ötödik francia bekezdése csak díjazásról szóló rendelkezés, és ezért nem járhat azzal a következménnyel, hogy valamely tagállam köteles lenne az egyetemes postai szolgáltató kizárólagos engedélyének területén a versenytársak számára hozzáférést biztosítani a részszolgáltatásokhoz. A nyilvános postai hálózathoz való hozzáférés ugyanis ugyanazon irányelv 11. cikkének a tárgya, amely e hozzáférésnek a szabályozását a közösségi jogalkotó későbbi intézkedésére hagyja, azonban ez utóbbi még nem élt ezzel a felhatalmazással.

41 A 97/67 irányelv 12. cikkének ötödik francia bekezdése valóban nem szándékozik szabályozni azon elvi kérdést, hogy valamely egyetemes postai szolgáltatónak kell-e a postai szállítási lánchoz a hagyományos levélpostai szolgáltatástól eltérő feltételekkel és pontokon hozzáférést biztosítania. Azonban ahogy az említett rendelkezés szövegéből is következik, az a tagállamok számára az átláthatóság és a hátrányos megkülönböztetés tilalma elve betartásának szigorú követelményét írja elő, ha e szolgáltató ténylegesen megadja a különleges díjakhoz való hozzáférést.

42 Azonban mind a Deutsche Post, mind a német kormány elismeri, hogy a Deutsche Post az említett irányelvben előírtnál liberálisabban teszi lehetővé az üzleti ügyfelei számára a postai hálózaton a hagyományos hozzáférési pontoktól eltérő pontokon való hozzáférést és a különleges díjak ezen ügyfeleknek történő megadását.

43 Éppen egy ilyen helyzetet kell a 97/67 irányelv 12. cikke ötödik francia bekezdésének szabályoznia. Ha valamely egyetemes postai szolgáltató különleges díjakat alkalmaz a szolgáltatásokra például az üzleti ügyfelekkel, a csoportos feladást igénybe vevő ügyfelekkel vagy a különböző ügyfelek postájának gyűjtését végző közvetítőkkel szemben, mind e díjak, mind az azokat érintő feltételek egyformán alkalmazandók, különösen a harmadik személyek közötti kapcsolatokban.

44 A fentiek fényében az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 97/67 irányelv 12. cikkének ötödik francia bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes, hogy azon vállalkozásoknak, amelyek a postai küldeményeket több feladótól üzletszerűen és saját nevükben gyűjtik össze, megtagadják azon különleges díjak kedvezményét, amelyet a nemzeti egyetemes postai szolgáltató kizárólagos engedélyének területén az üzleti ügyfeleivel szemben az előválogatott küldemények minimális mennyiségének a központi postáin történő elhelyezésére alkalmaz.

A költségekről

45 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

A 2002. június 10-i 2002/39/EK parlamenti és tanácsi irányelvvel módosított, a közösségi postai szolgáltatások belső piacának fejlesztésére és a szolgáltatás minőségének javítására vonatkozó közös szabályokról szóló, 1997. december 15-i 97/67/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 12. cikkének ötödik francia bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes, hogy azon vállalkozásoknak, amelyek a postai küldeményeket több feladótól üzletszerűen és saját nevükben gyűjtik össze, megtagadják azon különleges díjak kedvezményét, amelyet a nemzeti egyetemes postai szolgáltató kizárólagos engedélyének területén az üzleti ügyfeleivel szemben az előválogatott küldemények minimális mennyiségének a központi postáin történő elhelyezésére alkalmaz.

Aláírások